

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/17/2008

SYTUACJE Z ŻYCIA POLAKÓW W ROKU 2007

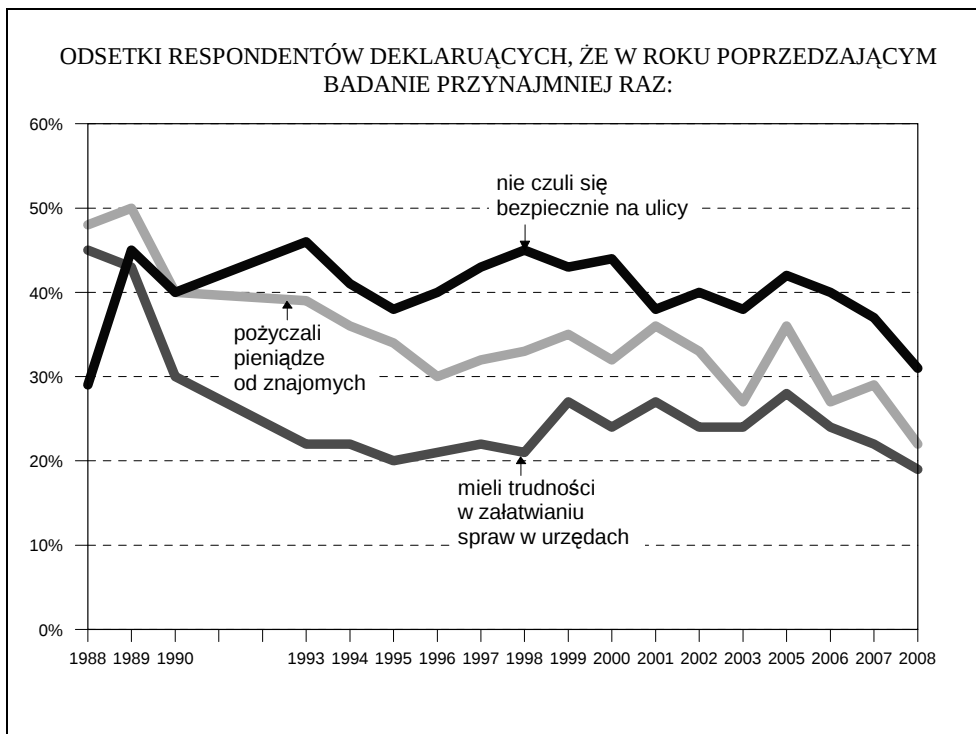
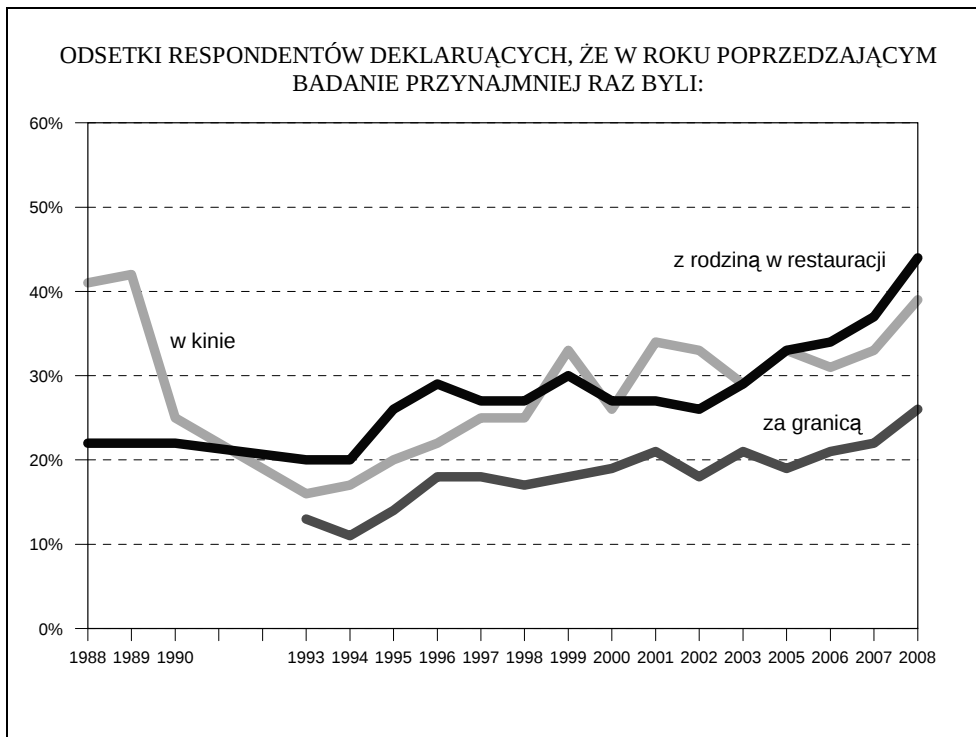
KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

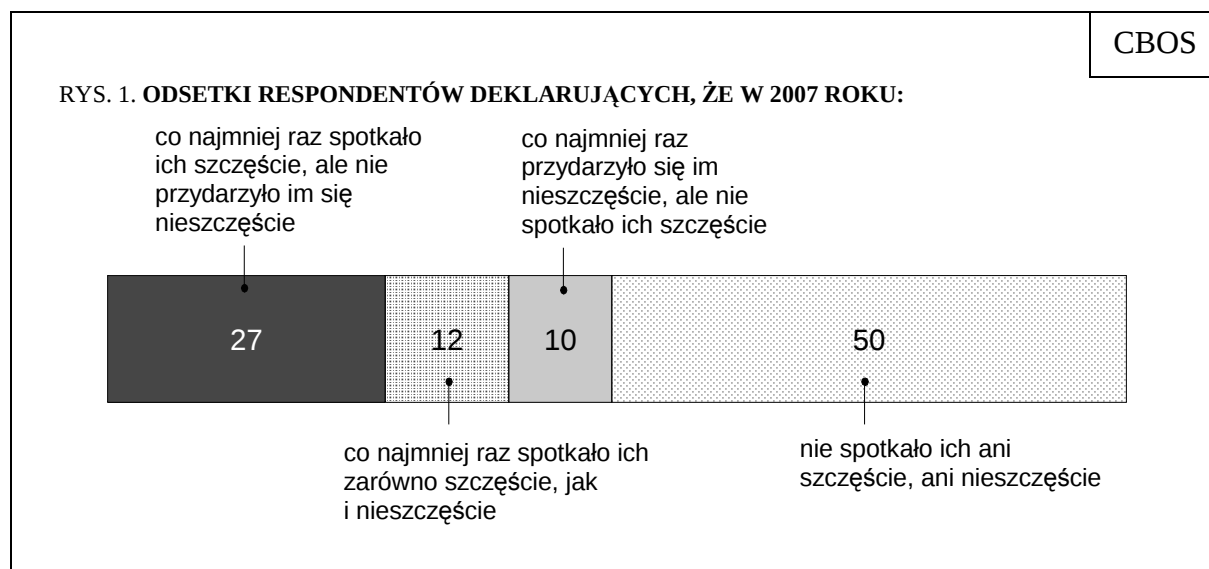
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Na początku roku Polacy zazwyczaj podsumowują minione dwanaście miesięcy¹. Od dwudziestu lat zadajemy im pytania o bardziej i mniej przyjemne aspekty ich codziennego życia, dzięki czemu możemy się zorientować, jak dalece zmieniają się ich przyzwyczajenia i potrzeby, jakie rodzaje aktywności zyskują na znaczeniu, a jakie tracą.

SZCZĘŚCIE CZY NIESZCZĘŚCIE?

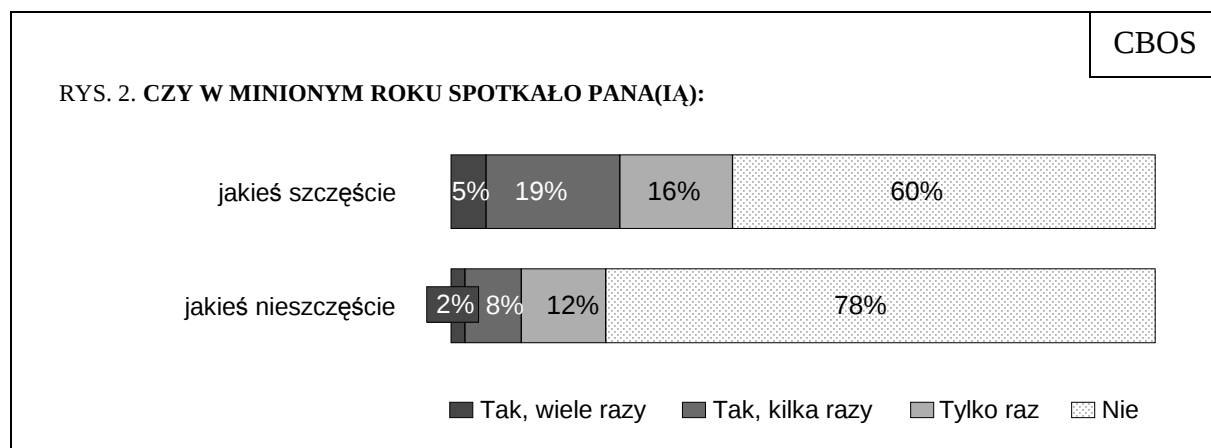
Można powiedzieć, że rok 2007 był dla większości Polaków raczej spokojny. Połowa twierdzi, że nie doznała ani szczególnego szczęścia, ani nieszczęścia. Wśród pozostałych największą grupę (27%) stanowią ci, których przynajmniej raz spotkało szczęście, ale nie przydarzyło im się nieszczęście. Co ósmy ankietowany (12%) deklaruje, że w minionym roku dobre i złe wydarzenia przynajmniej częściowo się równoważyły. Natomiast co dziesiątą osobę dotknęło w ubiegłym roku nieszczęście, a ominęło szczęście².

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (212) przeprowadzono w dniach 4–7 stycznia 2008 roku na liczącej 890 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski.

² Więcej na ten temat w komunikacie CBOS „Polacy o swoim zadowoleniu z życia, szczęściu i pechu w latach 1988–2007”, styczeń 2008.

Trzy piąte respondentów (60%) nie przypomina sobie, aby w 2007 roku spotkało ich jakieś szczęście, a ponad trzy czwarte (78%) deklaruje, że nie przydarzyło im się żadne nieszczęście. Osoby, którym w ubiegłym roku poszczęściło się przynajmniej kilka razy, stanowią jedną czwartą ogółu ankietowanych (24%), natomiast te, którym równie często przytrafiało się coś złego – jedną dziesiątą (10%).

Im młodszy i lepiej wykształceni są badani oraz im lepiej oceniają swoją sytuację materialną, tym częściej deklaruje, że w minionym roku co najmniej raz spotkało ich jakieś szczęście albo doświadczyli zarówno szczęścia, jak i nieszczęścia. Kobiety częściej twierdzą, że im się poszczęściło, mężczyźni zaś – że nie doznali ani szczęścia, ani nieszczęścia, podobnie jak osoby starsze, słabiej wykształcone, źle oceniające swoją sytuację materialną i mieszkające w mniejszych miejscowościach (na wsi i w miastach do 100 tys. ludności). Znacząco więcej niż przeciętnie osób, którym przynajmniej raz w minionym roku przytrafiło się nieszczęście, a zarazem nie zaznały szczęścia, jest wśród ankietowanych najstarszych (powyżej 64 roku życia), uzyskujących niskie dochody (do 500 zł *per capita*), źle oceniających swoją sytuację materialną, a także wśród emerytów, bezrobotnych i rencistów (patrz tabele aneksowe).

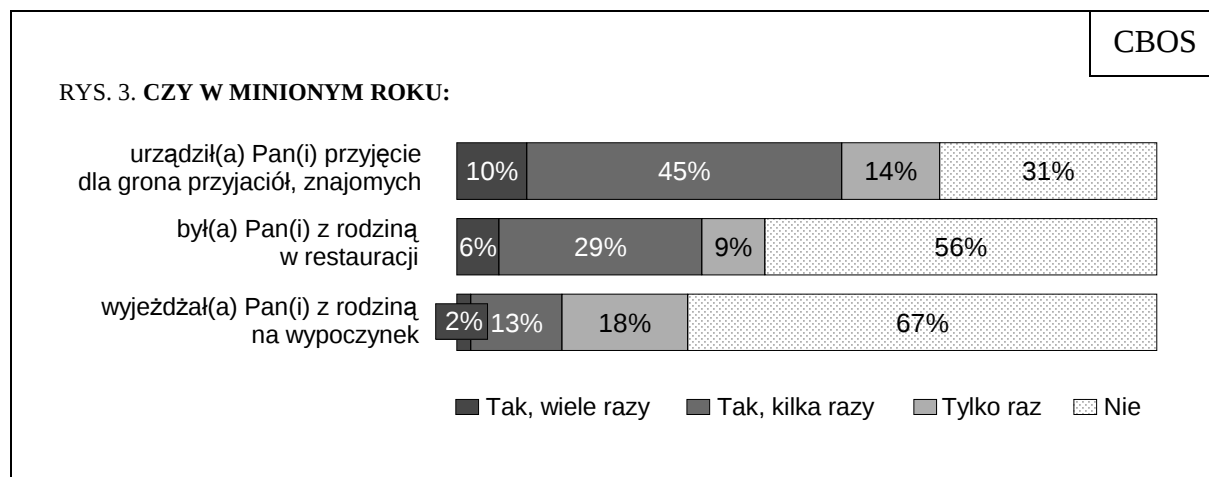
Tabela 1

	Czy w minionym roku spotkało Pana(ią)							
	jakieś szczęście				jakieś nieszczęście			
	I '05	I '06	I '07	I '08	I '05	I '06	I '07	I '08
	w procentach							
Tak, wiele razy	5	5	5	5	1	2	2	2
Tak, kilka razy	14	15	19	19	11	9	9	8
Tylko raz	13	13	12	16	15	16	14	12
Nie	68	67	64	60	73	73	75	78

Od czterech lat powoli, ale systematycznie przybywa Polaków uważających, że spotkało ich coś dobrego, ubywa zaś tych, którzy sądzą, że mieli pecha. W porównaniu z poprzednim pomiarem wzrósł (o 4 punkty) odsetek osób deklarujących, że poszczęściło im się w minionym roku, zmalał zaś (o 3 punkty) odsetek tych, którym przydarzyło się jakieś nieszczęście.

KONTAKTY RODZINNE I TOWARZYSKIE

Większość Polaków (69%) deklaruje, że w 2007 roku urządziła przyjęcie dla swoich przyjaciół lub znajomych, w tym 55% – co najmniej kilka razy. Nieco ponad dwie piąte (44%) wybrało się z rodziną do restauracji, w tym 35% – wielokrotnie. W ubiegłym roku tylko jedna trzecia badanych (33%) wyjechała z rodziną na wypoczynek, najczęściej tylko raz (18%)³.

Deklaracje uczestniczenia przynajmniej raz w roku w wymienionych zdarzeniach są tym częstsze, im wyższy poziom wykształcenia badanych, dochód przypadający na jedną osobę w gospodarstwie domowym oraz im lepsza ocena własnych warunków materialnych. Odsetek osób, które w takich zdarzeniach w ogóle nie uczestniczyły, jest szczególnie wysoki w najstarszej grupie wiekowej, a także wśród rencistów i emerytów. Mieszkańcy wsi oraz rolnicy znacznie rzadziej niż przeciętnie wyjeżdżali z rodziną na wypoczynek i bywali w restauracjach.

³ Zobacz też komunikat CBOS „Wyjazdy na wypoczynek w latach 1992-2007”, grudzień 2007.

Od połowy lat dziewięćdziesiątych obserwujemy stały wzrost odsetka badanych bywających z rodziną w restauracjach. Obecnie jest on o 7 punktów wyższy niż rok temu i dwukrotnie wyższy niż w roku 1988, kiedy po raz pierwszy o to pytaliśmy.

Tabela 2

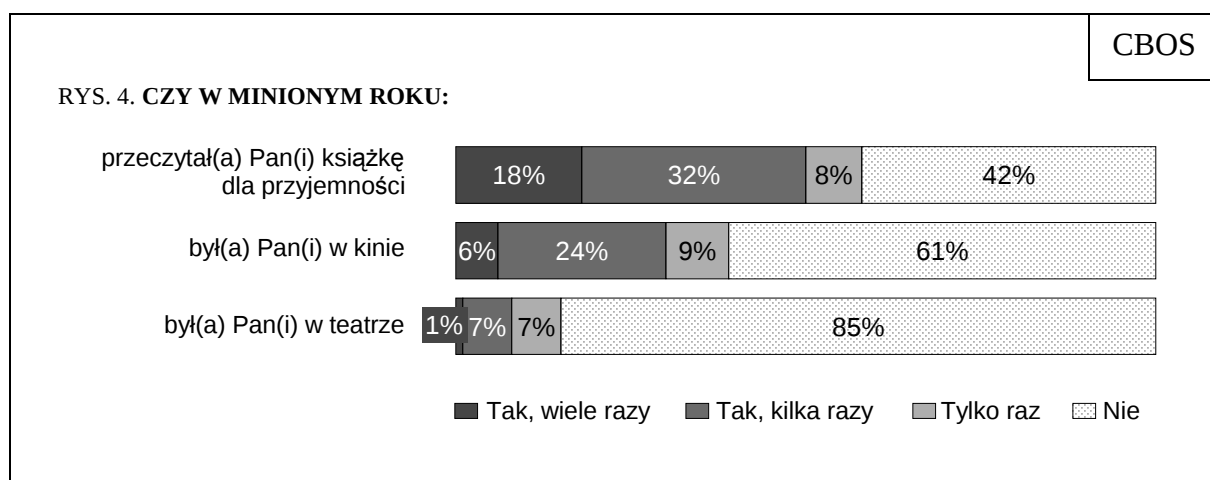
Sytuacje, w których respondenci uczestniczyli w minionym roku przynajmniej raz	Odsetki wskazań według terminów badań																	
	'88	'89	'90	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'05	'06	'07	'08
Urządzenie przyjęcia dla grona przyjaciół, znajomych	65	65	66	55	55	66	67	62	62	66	64	62	58	61	61	60	66	69
Pójście z rodziną do restauracji	22	22	22	20	20	26	29	27	27	30	27	27	26	29	33	34	37	44
Wyjazd z rodziną na wypoczynek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	33

Odsetek osób, które w minionym roku przynajmniej raz urządziły przyjęcie dla swoich przyjaciół, jest również wyższy niż przed rokiem (o 3 punkty). W latach 1993–1994 oraz w roku 2002 odsetki te były znacząco niższe. Wzrost liczby zarówno bywalców restauracji, jak i osób zapraszających do siebie znajomych jest zapewne odbiciem poprawiającej się ostatnio kondycji materialnej gospodarstw domowych.

UCZESTNICTWO W KULTURZE

Ponad dwie piąte osób biorących udział w badaniu (42%) deklaruje, że w 2007 roku nie przeczytało dla przyjemności ani jednej książki. Prawie jedna szóstka (18%) twierdzi, że przeczytała ich wiele, a niespełna jedna trzecia (32%) – kilka⁴. Do kina wybrało się w minionym roku niemal dwie piąte Polaków (39%), w tym 9% – tylko raz. Ci, którzy byli w kinie wiele razy, stanowią 6% ogółu. Zdecydowanie mniejszą popularnością cieszy się teatr, w którym w zeszłym roku było 15% badanych, przy czym prawie połowa z nich (7% ogółu) tylko raz.

⁴ Więcej na ten temat w komunikacie CBOS „O różnych aspektach czytania książek”, wrzesień 2007.

Deklarowane zaangażowanie w życie kulturalne jest zazwyczaj tym większe, im młodszy są badani i lepiej wykształceni, im lepiej oceniają swoją sytuację materialną i im wyższe osiągają dochody, a także – na ogół im większa jest miejscowość, w której mieszkają (co wiąże się z dostępem do dóbr kultury). Kobiety znacząco częściej niż mężczyźni twierdzą, że w minionym roku czytały książki oraz bywały w teatrze. Najwięcej osób uczestniczących w kulturze jest wśród uczniów i studentów oraz ankietowanych mających wysoką pozycję zawodową.

Tabela 3

Sytuacje, w których respondenci uczestniczyli w minionym roku przynajmniej raz	Odsetki wskazań według terminów badań																	
	'88	'89	'90	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'05	'06	'07	'08
Przeczytanie książki dla przyjemności	-	64	60	57	58	54	63	59	59	59	54	57	54	57	57	56	58	58
Pójście do kina	41	42	25	16	17	20	22	25	25	33	26	34	33	29	33	31	33	39
Pójście do teatru	13	18	13	8	10	11	13	14	11	12	12	11	10	12	13	15	13	15

Od kilku lat odsetek osób czytających książki i chodzących do teatru utrzymuje się na niezmiennym poziomie, natomiast w stosunku do ubiegłego roku przybyło badanych, którzy chodzą do kina (o 6 punktów, do 39%). Ich liczba jest obecnie zbliżona do tej sprzed dwudziestu lat.

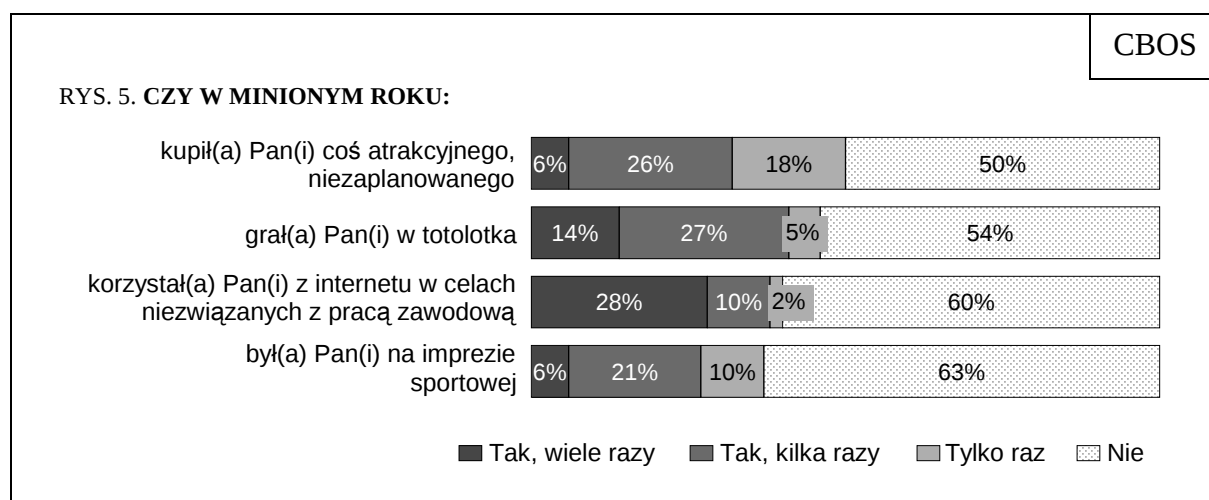
RÓŻNE ŻYCIOWE PRZYJEMNOŚCI

Połowa respondentów (50%) kupiła w zeszłym roku coś niezaplanowanego, atrakcyjnego, w tym 18% deklaruje, że zdarzyło się to tylko raz, a niemal jedna trzecia (32%) – że co najmniej kilka razy.

Prawie połowa Polaków (46%) grała w ubiegłym roku w totolotka, jedynie co dwudziesty (5% ogółu) tylko raz wypełnił kupon, najczęściej (27%) czyniono to kilka razy, ale nie brakowało osób (14%) wielokrotnie obstawiających losowania.

Dwie piąte ankietowanych (40%) korzystało w minionym roku z internetu w celach niezwiązanych z pracą zawodową, w tym 28% – wiele razy. Nieliczni respondenci (2%) zaglądali do internetu tylko raz⁵.

Popularnością cieszyły się też imprezy sportowe. Więcej niż jedna trzecia Polaków (37%) deklaruje, że w ubiegłym roku przynajmniej raz była na takiej imprezie, w tym 21% – kilka razy, a nieliczni (6%) – wielokrotnie.

Zakupy pod wpływem chwili zdarzają się tym częściej, im młodszy i lepiej wykształceni są badani, a także im lepiej oceniają swoją sytuację materialną. Znacząco niższy od przeciętnego odsetek osób, które w 2007 roku kupiły coś atrakcyjnego, nie planując tego wcześniej, jest wśród ludności wiejskiej, emerytów i rencistów, a wyższy – wśród kadry kierowniczej i inteligencji oraz uczniów i studentów.

⁵ Patrz też komunikat CBOS „Korzystanie z internetu i komputerów”, kwiecień 2007.

W ubiegłym roku rzadziej niż przeciętnie grali w totolotka respondenci najstarsi i najmłodszy oraz uzyskujący najniższe dochody na osobę w gospodarstwie domowym. Wyniki losowań badani typowali tym częściej, im większa jest miejscowość, w której mieszkają, oraz im lepiej są wykształceni; częściej mężczyźni niż kobiety. Oni również częściej deklarowali korzystanie z internetu w celach niezwiązanych z pracą zawodową. Na użytkowanie internetu najbardziej znaczący wpływ mają wiek i poziom wykształcenia ankietowanych oraz ich sytuacja materialna. Natomiast rzadziej niż przeciętnie korzystają z niego mieszkańcy wsi, emeryci i renciści (patrz tabele aneksowe).

O bywaniu na imprezach sportowych częściej mówili mężczyźni niż kobiety. Deklaracje takie były tym częstsze, im młodszy i lepiej wykształceni są badani, oraz im lepiej oceniają własną sytuację materialną, natomiast rzadziej niż przeciętnie składali je emeryci, renciści i rolnicy.

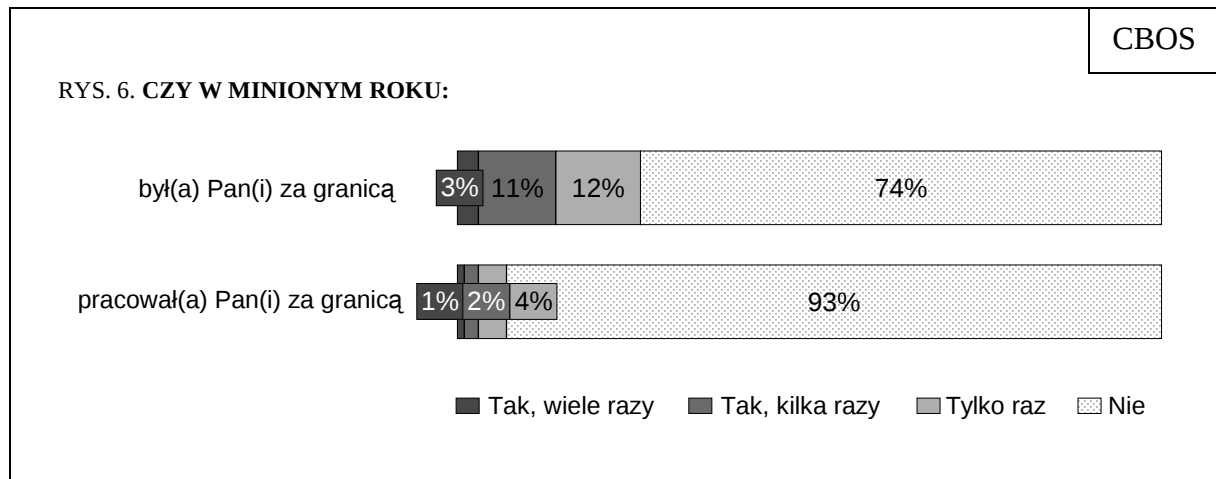
Tabela 4

Sytuacje, w których respondenci uczestniczyli w minionym roku przynajmniej raz	Odsetki wskazań według terminów badań																	
	'88	'89	'90	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'05	'06	'07	'08
Kupno czegoś atrakcyjnego, nieplanowanego	-	-	-	-	-	-	41	39	34	44	38	42	34	42	38	42	47	50
Gra w totolotka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	46
Korzystanie z internetu w celach niezwiązanych z pracą zawodową	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	40
Pójście na imprezę sportową	26	26	23	23	24	27	30	27	26	30	25	30	32	33	35	35	38	37

W porównaniu z rokiem 2007 nieznacznie wzrosła (z 47% do 50%) liczba osób, które pozwoliły sobie na nieplanowane, atrakcyjne zakupy, i obecnie jest największa, odkąd prowadzimy pomiar. Najprawdopodobniej wynika to z polepszającej się sytuacji gospodarczej kraju. Więcej osób niż przed rokiem deklarowało też grę w totolotka (o 4 punkty) i korzystanie z internetu w celach innych niż zawodowe (o 5 punktów). Odsetek osób, które chodzą na imprezy sportowe, w zasadzie się nie zmienił.

WYJAZDY ZAGRANICZNE

Co czwarty Polak (26%) twierdzi, że w ubiegłym roku był za granicą, w tym 12% – tylko raz, jedynie nieliczni (3%) – wiele razy. Co czternasty respondent (7%) deklaruje, że w minionym roku co najmniej raz podjął pracę za granicą⁶.

Do pracy za granicą częściej niż inni wyjeżdżali najmłodsi ankietowani (poniżej 25 roku życia), robotnicy niewykwalifikowani, rolnicy, badani o najniższych dochodach *per capita*, częściej też mieszkańcy wsi i najmniejszych miast (gdzie bezrobocie nadal utrzymuje się na wysokim poziomie) niż dużych ośrodków miejskich.

Ogólnie o wyjazdach zagranicznych znacząco częściej mówili mężczyźni niż kobiety. Ponadto im młodszy są badani i lepiej wykształceni, tym częściej deklarują, że w minionym roku przynajmniej raz byli za granicą (patrz tabele aneksowe).

Tabela 5

Sytuacje, w których respondenci uczestniczyli w minionym roku przynajmniej raz	Odsetki wskazań według terminów badań														
	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'05	'06	'07	'08
Wyjazd za granicę	13	11	14	18	18	17	18	19	21	18	21	19	21	22	26
Praca za granicą	-	-	-	3	3	4	4	3	4	3	5	4	7	6	7

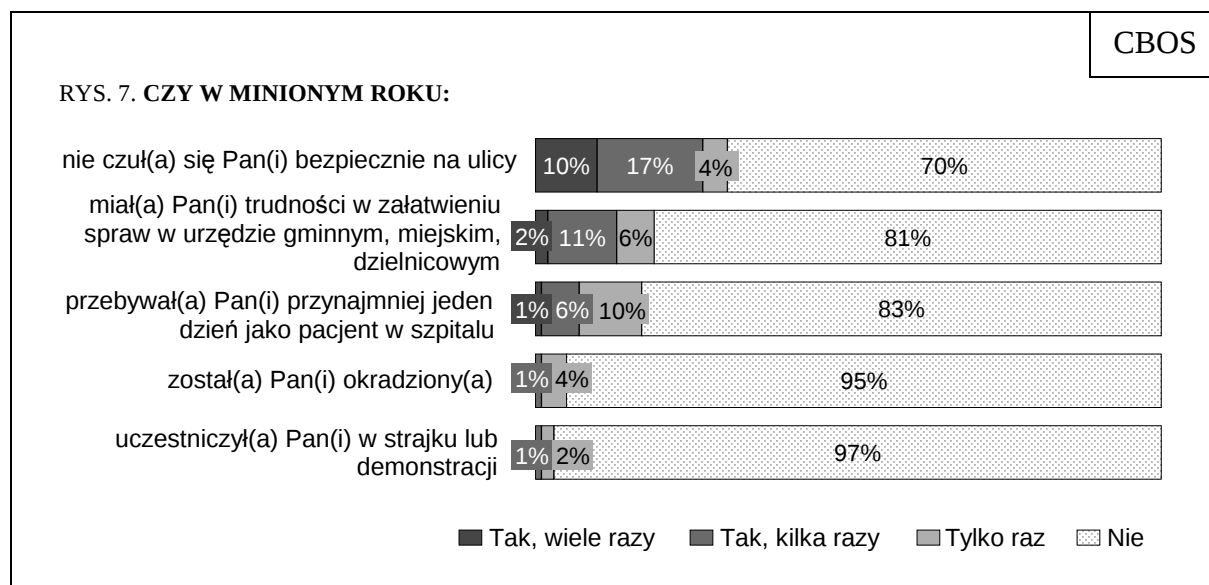
W stosunku do poprzedniego pomiaru nie zmienił się znacząco odsetek osób, które deklarują, że pracowały za granicą, choć od trzech lat utrzymuje się na poziomie wyższym

⁶ Zobacz też komunikat CBOS „Praca Polaków za granicą”, marzec 2007.

niż wcześniej. Od roku 2007 wzrosła natomiast (o 4 punkty procentowe) liczba osób, które choć raz wyjechały za granicę. Obecnie jest ona dwukrotnie większa niż piętnaście lat temu, kiedy po raz pierwszy badaliśmy tę kwestię.

PRZECIWNOCI ŻYCIOWE

Osobom biorącym udział w badaniu zdarzały się też w minionym roku nieprzyjemne sytuacje. Brak bezpieczeństwa na ulicach odczuwał przynajmniej raz (choć zazwyczaj częściej) niemal co trzeci ankietowany (31%)⁷. Co piąty (19%) miał również kłopoty z załatwieniem spraw w urzędzie gminnym, miejskim lub dzielnicowym, w tym tylko 6% Polaków twierdzi, że były to trudności jednorazowe⁸. Co szósty respondent (17%) przynajmniej raz znalazł się jako pacjent w szpitalu⁹. Co dwudziesty (5%) twierdzi, że został okradziony. Nieliczni (3%) uczestniczyli w strajku lub demonstracji.

Na brak poczucia bezpieczeństwa ankietowani wskazywali tym częściej, im lepiej są wykształceni, częściej niż przeciętnie – najmłodszy respondenci (do 24 roku życia), mieszkający w miastach powyżej 100 tys. ludności, mający wysoką pozycję zawodową (patrz tabele aneksowe).

⁷ Patrz też komunikat CBOS „Czy na co dzień czujemy się bezpiecznie?”, maj 2007.

⁸ Więcej na ten temat w komunikatach CBOS: „O urzędach i urzędnikach w Polsce” i „Z wizytą w urzędzie – doświadczenia związane z załatwianiem spraw urzędowych”, październik 2007.

⁹ Zob. komunikat CBOS „Opinie o opiece zdrowotnej”, marzec 2007.

Trudności w załatwianiu spraw urzędowych częściej zdarzały się kobietom niż mężczyznom, a ponadto tym częściej, im gorsza sytuacja materialna ankietowanych. Zdecydowanie częściej niż przeciętnie problemy w urzędach mieli robotnicy niewykwalifikowani i respondenci pracujący na własny rachunek poza rolnictwem. Zapewne nasilenie takich problemów uzależnione jest od tego, jak często w ogóle bywa się w urzędach.

Pacjentami szpitali byli najczęściej ankietowani najstarsi, emeryci i renciści, a także, co ciekawe, osoby w ogóle nieuczestniczące w praktykach religijnych. Ofiarami kradzieży natomiast najczęściej padali mieszkańcy największych miast, robotnicy niewykwalifikowani i renciści. Zauważalnie więcej uczestników strajków i demonstracji było wśród ankietowanych pracujących w instytucjach państwowych lub przedsiębiorstwach z częściowym przynajmniej udziałem skarbu państwa, a ponadto mających raczej wysoką pozycję zawodową (należących do kadry kierowniczej i inteligencji, pracowników umysłowych i fizyczno-umysłowych), choć trzeba pamiętać, że w żadnej z grup społeczno-zawodowych odsetek uczestników akcji protestacyjnych nie przekraczał 8%.

Tabela 6

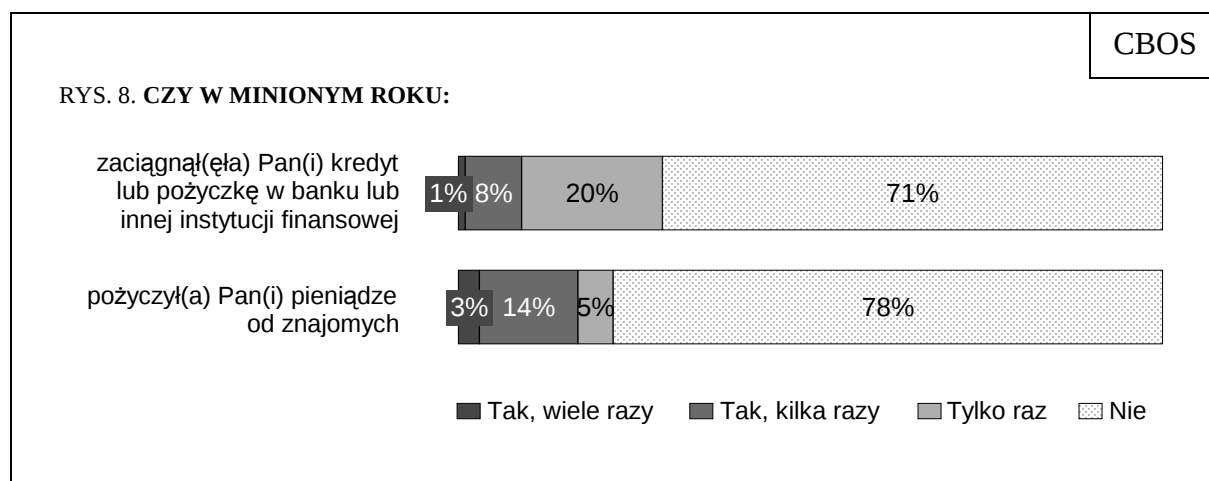
Sytuacje, w których respondenci uczestniczyli w minionym roku przynajmniej raz	Odsetki wskazań według terminów badań																	
	'88	'89	'90	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'05	'06	'07	'08
Brak poczucia bezpieczeństwa na ulicy	29	45	40	46	41	38	40	43	45	43	44	38	40	38	42	40	37	31
Trudności z załatwieniem spraw w urzędzie	45	43	30	22	22	20	21	22	21	27	24	27	24	24	28	24	22	19
Bycie okradzionym	-	11	-	10	11	10	10	10	11	12	9	12	8	9	10	7	7	5
Uczestniczenie w strajku lub demonstracji	5	8	2	3	2	1	3	2	2	4	2	1	1	2	2	2	1	3

W porównaniu z poprzednim pomiarem zmalały odsetki osób nieczujących się bezpiecznie na ulicy (o 6 punktów, do 31%) oraz tych, które miały problemy z załatwieniem spraw w urzędzie (o 3 punkty, do 19%). Należy podkreślić, że poprawa w tej dziedzinie jest bardzo znacząca – dwadzieścia lat temu na trudności w załatwianiu spraw urzędowych skarżyła się prawie połowa Polaków.

Minimalnie zmniejszyła się też (o 2 punkty, do 5%) liczba ofiar kradzieży. Warto jednak zwrócić uwagę, że maleje ona systematycznie od trzech lat. Natomiast nieco wzrósł odsetek osób deklarujących uczestniczenie w strajkach lub demonstracjach.

POŻYCZKI I KREDYTY

Nie każde gospodarstwo domowe jest w stanie zawsze związać koniec z końcem, niekiedy może potrzebować większej kwoty na jakiś szczególny czy nieprzewidziany wydatek. W 2007 roku ponad jedna piąta respondentów (22%) zmuszona była pożyczać pieniądze od znajomych, w tym 17% – więcej niż raz. Częściej jednak zadłużano się w bankach i innych instytucjach finansowych. Kredyt lub pożyczkę zaciągnęło tam 29% ankietowanych, choć w minionym roku taka sytuacja miała miejsce zazwyczaj tylko raz.

Od znajomych pieniądze pożyczali częściej ludzie młodzi niż starsi, ponadto tym częściej, im gorsza ich sytuacja materialna, rzadziej natomiast osoby z wyższym wykształceniem. Szczególnie dużo respondentów, którzy zaciągnęli pożyczkę u przyjaciół, jest wśród robotników niewykwalifikowanych, rolników, pracowników fizyczno-umysłowych oraz bezrobotnych.

Pożyczki w instytucjach finansowych ankietowani zaciągali tym częściej, im gorzej oceniają swoją sytuację finansową, ale – inaczej niż w przypadku pożyczek od znajomych – znacznie częściej ci, którzy osiągają najwyższe dochody *per capita*, niż osoby o najniższych dochodach. Znacznie wyższe od przeciętnego odsetki kredytobiorców są wśród badanych

z wyższym wykształceniem, mających wysoką pozycję zawodową, natomiast najniższe – wśród respondentów najmłodszych oraz uczniów i studentów (patrz tabele aneksowe).

Tabela 7

Sytuacje, w których respondenci uczestniczyli w minionym roku przynajmniej raz	Odsetki wskazań według terminów badań																	
	'88	'89	'90	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'05	'06	'07	'08
Pożyczenie pieniędzy od znajomych	48	50	40	39	36	34	30	32	33	35	32	36	33	27	36	27	29	22

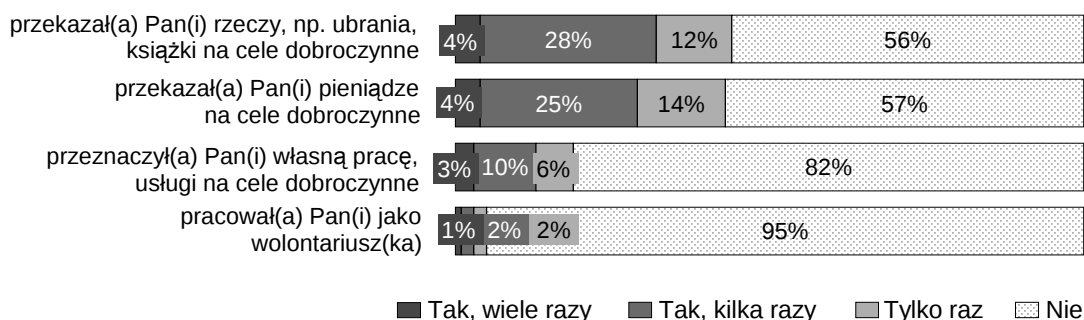
W stosunku do ubiegłego roku znacząco (o 7 punktów) zmniejszył się odsetek osób pożyczających pieniądze od znajomych. Obecnie jest on najniższy od końca lat osiemdziesiątych, kiedy co drugi Polak deklarował, że zaciągnął pożyczkę u przyjaciół.

DZIAŁALNOŚĆ DOBROCZYNNA

Ankietowanych zapytaliśmy również o ich działalność prospołeczną¹⁰. Prawie połowa osób biorących udział w badaniu zadeklarowała, że w 2007 roku uczestniczyła w akcjach charytatywnych, tzn. udzieliła komuś pomocy rzeczowej (44%) i/lub przekazała pieniądze na cele dobroczynne (43%), przy czym zazwyczaj więcej niż jeden raz. Stosunkowo małą popularnością cieszy się idea wolontariatu – jedynie nieliczni badani (5%) pracowali w minionym roku jako wolontariusze. Znacznie więcej osób (19%) deklaruje natomiast, że przeznaczyło własną pracę czy ofiarowało swoje usługi na cele charytatywne. Pojęcie wolontariatu może być niektórym osobom obce, ponadto łączy się z pewnym sformalizowaniem, zatem nie każda praca na rzecz innych jest klasyfikowana jako wolontariat.

¹⁰ Niebawem ukążą się komunikaty na temat aktywności społecznej i działalności charytatywnej Polaków.

RYS. 9. CZY W MINIONYM ROKU:

Kobiety częściej niż mężczyźni twierdzą, że zdarzało im się w ubiegłym roku udzielać pomocy rzeczowej potrzebującym oraz pracować jako wolontariuszki. Pracę na rzecz innych – niesformalizowaną czy też w formie wolontariatu – znacznie częściej niż przeciętnie deklarowali ankietowani z wyższym wykształceniem, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, respondenci osiągający najwyższe dochody *per capita*. Ponadto im lepiej wykształceni są badani, im wyższe uzyskują dochody oraz im lepiej oceniają własną sytuację materialną, tym częściej deklarują, że przekazywali pieniądze lub dary rzeczowe na cele dobroczynne. Znacząco wyższy od przeciętnego odsetek osób udzielających potrzebującym wsparcia finansowego czy rzeczowego jest wśród ankietowanych najbardziej zaangażowanych w praktyki religijne, pracujących na własny rachunek poza rolnictwem oraz należących do kadry kierowniczej i inteligencji, natomiast niższy – wśród mieszkańców wsi (patrz tabele aneksowe).

Tabela 8

Sytuacje, w których respondenci uczestniczyli w minionym roku przynajmniej raz	Odsetki wskazań według terminów badań	
	'07	'08
Przekazanie rzeczy na cele dobroczynne	45	44
Przekazanie pieniędzy na cele dobroczynne	49	43
Wolontariat	4	5

W stosunku do roku 2007 zmalał odsetek ankietowanych deklarujących przekazanie pieniędzy na cele dobroczynne.

W 2007 roku nastąpiła dalsza poprawa kondycji materialnej i samopoczucia Polaków, co znalazło odzwierciedlenie również w naszym badaniu. W porównaniu z poprzednim pomiarem ubyło osób zmuszonych pożyczać pieniądze od znajomych, wzrosło też poczucie bezpieczeństwa na ulicy. Stale poprawiają się opinie o funkcjonowaniu urzędów – coraz mniej osób sygnalizuje różnego rodzaju biurokratyczne trudności. Przybyło użytkowników internetu w celach niezwiązanych z wykonywaną pracą. W ubiegłym roku znacznie więcej osób niż przed dwoma laty mogło sobie pozwolić na pójście do kina czy z rodziną do restauracji, urządzenie przyjęcia dla przyjaciół i znajomych albo na wyjazd zagraniczny.

Opracowała

Joanna SZCZEPAŃSKA

A N E K S

Tabela 1. Odsetki respondentów deklarujących, że w minionym roku:
 1 - co najmniej raz spotkało ich zarówno szczęście, jak i nieszczęście;
 2 - co najmniej raz spotkało ich szczęście, ale nie przydarzyło im się nieszczęście; 3 - co najmniej raz przydarzyło się im nieszczęście, ale nie spotkało ich szczęście; 4 - nie spotkało ich ani szczęście, ani nieszczęście

	1	2	3	4	Liczba osób
Ogółem	12	27	10	50	889
Płeć					
Mężczyźni	10	26	10	54	423
Kobiety	14	29	10	47	466
Wiek					
18-24 lat	24	38	8	30	128
25-34	16	48	8	28	165
35-44	17	27	8	48	138
45-54	7	24	9	60	156
55-64	7	15	11	67	148
65 lat i więcej	5	11	15	69	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	9	24	11	56	338
Miasto do 20 tys.	16	22	10	52	121
20-100 tys.	12	27	8	52	169
101-500 tys.	14	33	8	45	140
501 tys.i więcej mieszk.	15	37	10	37	121
Wykształcenie					
Podstawowe	8	18	11	63	241
Zasadnicze zawodowe	11	20	13	56	226
Średnie	11	34	8	47	299
Wyższe	28	42	6	24	122
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	28	45	5	22	64
Prac.umysł.niż.szczębla	16	45	2	37	87
Pracownicy fiz.- umysł.	19	36	6	39	63
Robotnicy wykwalifikowani	6	25	10	59	88
Robotnicy niewykwalifik.	16	39	8	37	47
Rolnicy	5	26	3	66	47
Pracujący na własny rach.	9	42	8	41	31
Bierni zawodowo					
Renciści	10	17	18	54	82
Emeryci	7	10	14	69	204
Uczniowie i studenci	22	36	9	33	69
Bezrobotni	9	23	15	53	77
Gospodynie domowe i inni	13	35	7	45	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	19	41	6	34	122
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	14	49	3	34	70
sekt. pryw. poza rolnict.	15	32	8	45	191
prywatnym gosp. rolnym	5	26	6	63	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	8	25	17	50	60
301-500	6	24	15	55	94
501-900	14	22	10	54	179
901-1200	12	26	9	53	123
Powyżej 1200 zł	18	26	6	50	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	8	15	15	61	190
Średnie	13	23	9	55	404
Dobre	14	41	7	37	295
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	12	26	6	56	54
Raz w tygodniu	12	26	9	52	420
1-2 razy w miesiącu	11	29	8	52	160
Kilka razy w roku	13	29	12	46	174
W ogóle nie uczestniczy	14	29	13	44	81
Poglądy polityczne					
Lewica	12	25	8	56	117
Centrum	14	25	12	49	253
Prawica	12	36	7	45	316
Trudno powiedzieć	11	19	13	57	202

Tabela 2. Czy w minionym roku **był(a) Pan(i) z rodziną w restauracji?** (%)

	Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	Liczba osób
Ogółem	6	29	9	56	890
Płeć					
Mężczyźni	7	29	8	57	424
Kobiety	5	30	9	56	466
Wiek					
18-24 lat	9	37	10	44	128
25-34	11	46	10	34	165
35-44	8	37	7	48	139
45-54	4	33	7	56	156
55-64	4	14	11	71	148
65 lat i więcej	1	9	7	83	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	3	21	6	69	338
Miasto do 20 tys.	3	37	17	43	121
20-100 tys.	10	26	10	54	169
101-500 tys.	10	36	4	50	140
501 tys.i więcej mieszk.	6	41	10	42	122
Wykształcenie					
Podstawowe	1	10	7	82	241
Zasadnicze zawodowe	3	26	7	64	226
Średnie	7	37	12	45	299
Wyższe	19	54	8	19	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	28	55	3	14	65
Prac.umysł.niż.szczegła	6	58	11	25	87
Pracownicy fiz.- umysł.	10	34	8	48	63
Robotnicy wykwalifikowani	3	35	9	52	88
Robotnicy niewykwalifik.	5	23	10	63	47
Rolnicy	0	17	7	76	47
Pracujący na własny rach.	10	56	10	24	31
Bierni zawodowo					
Renciści	1	19	8	72	82
Emeryci	1	11	7	81	204
Uczniowie i studenci	9	27	11	53	69
Bezrobotni	4	25	9	61	77
Gospodynie domowe i inni	10	32	20	38	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	9	49	11	31	123
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	8	46	14	32	70
sekt. prywat. poza rolnict.	12	40	6	43	191
prywatnym gosp. rolnym	0	20	7	74	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	0	11	6	83	60
301-500	0	21	9	70	94
501-900	3	26	5	67	179
901-1200	12	28	10	51	123
Powyżej 1200 zł	8	45	12	35	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	3	13	3	81	190
Średnie	4	26	11	58	404
Dobre	10	44	9	37	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	1	27	5	66	54
Raz w tygodniu	5	27	9	59	420
1-2 razy w miesiącu	8	28	11	53	160
Kilka razy w roku	9	33	9	49	175
W ogóle nie uczestniczy	5	33	5	57	81
Poglądy polityczne					
Lewica	5	34	15	45	117
Centrum	4	29	9	59	253
Prawica	8	37	7	48	316
Trudno powiedzieć	6	15	7	72	203

Tabela 3. Czy w minionym roku **był(a) Pan(i) w kinie?**

(%)

	Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	Liczba osób
Ogółem	6	24	9	61	890
Płeć					
Mężczyźni	7	24	8	61	424
Kobiety	6	24	10	60	466
Wiek					
18-24 lat	14	50	10	27	128
25-34	11	38	16	35	165
35-44	7	26	12	55	139
45-54	4	17	11	69	156
55-64	1	12	6	81	148
65 lat i więcej	1	3	2	94	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	2	17	8	72	338
Miasto do 20 tys.	5	20	13	62	121
20-100 tys.	7	27	8	58	169
101-500 tys.	13	28	11	47	140
501 tys.i więcej mieszk.	11	35	8	46	122
Wykształcenie					
Podstawowe	4	10	4	82	241
Zasadnicze zawodowe	3	15	11	71	226
Średnie	7	31	12	51	299
Wyższe	17	49	10	25	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	16	55	11	17	65
Prac.umysł.niż.szczebla	9	40	13	38	87
Pracownicy fiz.- umysł.	5	30	14	52	63
Robotnicy wykwalifikowani	8	22	12	58	88
Robotnicy niewykwalifik.	4	22	12	62	47
Rolnicy	0	10	8	81	47
Pracujący na własny rach.	12	24	13	52	31
Bierni zawodowo					
Renciści	3	5	8	84	82
Emeryci	1	6	3	90	204
Uczniowie i studenci	19	52	7	21	69
Bezrobotni	2	26	11	60	77
Gospodynie domowe i inni	7	26	17	49	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	11	35	12	41	123
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	8	39	9	44	70
sekt. prywat. poza rolnict.	7	30	16	47	191
prywatnym gosp. rolnym	0	5	8	86	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	1	14	5	79	60
301-500	0	11	14	76	94
501-900	2	18	8	72	179
901-1200	7	27	5	62	123
Powżej 1200 zł	11	26	13	50	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	3	10	7	81	190
Średnie	5	21	9	64	404
Dobre	10	36	11	44	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	3	20	9	68	54
Raz w tygodniu	4	23	11	62	420
1-2 razy w miesiącu	7	28	7	58	160
Kilka razy w roku	9	24	7	61	175
W ogóle nie uczestniczy	10	25	12	54	81
Poglądy polityczne					
Lewica	7	24	7	61	117
Centrum	4	25	10	60	253
Prawica	9	26	11	55	316
Trudno powiedzieć	4	18	8	71	203

Tabela 4. Czy w minionym roku **grał(a) Pan(i) w totolotka?**

(%)

	Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	Liczba osób
Ogółem	14	27	5	54	889
Płeć					
Mężczyźni	16	33	4	48	423
Kobiety	13	22	6	59	466
Wiek					
18-24 lat	8	23	7	62	128
25-34	17	38	8	38	165
35-44	18	31	6	44	138
45-54	20	29	3	47	156
55-64	14	22	6	58	148
65 lat i więcej	7	19	1	74	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	12	23	5	60	338
Miasto do 20 tys.	15	20	8	57	121
20-100 tys.	16	27	4	53	169
101-500 tys.	17	28	3	52	140
501 tys.i więcej mieszk.	15	45	7	33	121
Wykształcenie					
Podstawowe	6	19	4	71	241
Zasadnicze zawodowe	21	30	3	47	226
Średnie	14	31	7	48	299
Wyższe	18	30	8	44	122
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	16	33	3	48	64
Prac.umysł.niż.szczebla	16	34	10	39	87
Pracownicy fiz.- umysł.	14	31	10	44	63
Robotnicy wykwalifikowani	25	29	4	42	88
Robotnicy niewykwalifik.	27	28	5	40	47
Rolnicy	6	30	0	65	47
Pracujący na własny rach.	14	45	7	34	31
Bierni zawodowo					
Renciści	12	11	4	73	82
Emeryci	9	23	2	66	204
Uczniowie i studenci	7	22	6	65	69
Bezrobotni	16	32	6	45	77
Gospodynie domowe i inni	18	28	9	46	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	20	29	6	45	122
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	19	35	6	40	70
sekt. prywat. poza rolnict.	19	34	7	39	191
prywatnym gosp. rolnym	6	28	0	66	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	10	14	4	72	60
301-500	12	30	6	52	94
501-900	16	21	6	58	179
901-1200	19	32	5	44	123
Powyżej 1200 zł	19	26	4	51	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	11	24	6	58	190
Średnie	16	28	4	52	404
Dobre	14	27	5	53	295
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	11	15	2	71	54
Raz w tygodniu	12	26	6	56	420
1-2 razy w miesiącu	14	23	6	57	160
Kilka razy w roku	20	34	6	40	174
W ogóle nie uczestniczy	15	36	0	49	81
Poglądy polityczne					
Lewica	16	36	3	45	117
Centrum	12	28	6	54	253
Prawica	19	29	5	47	316
Trudno powiedzieć	9	18	6	68	202

Tabela 5. Czy w minionym roku **korzystał(a) Pan(i) z internetu w celach niezwiązanych z pracą zawodową?**

(%)

	Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	Liczba osób
Ogółem	28	10	2	60	890
Płeć					
Mężczyźni	31	10	3	56	424
Kobiety	25	10	2	63	466
Wiek					
18-24 lat	60	12	5	23	128
25-34	41	18	3	38	165
35-44	33	17	1	49	139
45-54	24	11	2	63	156
55-64	13	3	2	82	148
65 lat i więcej	1	0	0	98	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	18	10	2	70	338
Miasto do 20 tys.	33	13	1	53	121
20-100 tys.	31	9	3	57	169
101-500 tys.	43	6	1	50	140
501 tys.i więcej mieszk.	31	14	3	53	122
Wykształcenie					
Podstawowe	13	3	3	82	241
Zasadnicze zawodowe	17	9	1	73	226
Średnie	36	14	1	49	299
Wyższe	59	18	4	18	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier.,inteligencja	65	19	3	13	65
Prac.umysł.niż.szczebla	44	21	3	32	87
Pracownicy fiz.- umysł.	43	16	2	39	63
Robotnicy wykwalifikowani	27	11	1	62	88
Robotnicy niewykwalifik.	22	6	2	71	47
Rolnicy	15	15	0	70	47
Pracujący na własny rach.	55	21	7	17	31
Bierni zawodowo					
Renciści	6	3	3	88	82
Emeryci	3	2	0	96	204
Uczniowie i studenci	61	8	6	25	69
Bezrobotni	24	11	0	65	77
Gospodynie domowe i inni	40	11	7	42	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	53	18	2	27	123
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	35	6	5	54	70
sekt. pryw. poza rolnict.	38	17	2	43	191
prywatnym gosp. rolnym	13	14	0	73	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	19	5	0	77	60
301-500	17	9	2	71	94
501-900	22	5	3	71	179
901-1200	32	9	0	59	123
Powyżej 1200 zł	39	17	2	42	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	16	5	1	78	190
Średnie	21	10	3	66	404
Dobre	45	14	2	40	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	12	10	3	76	54
Raz w tygodniu	27	10	2	61	420
1-2 razy w miesiącu	30	12	3	54	160
Kilka razy w roku	30	10	1	59	175
W ogóle nie uczestniczy	33	6	3	58	81
Poglądy polityczne					
Lewica	31	10	2	57	117
Centrum	26	11	2	61	253
Prawica	35	11	3	52	316
Trudno powiedzieć	19	8	1	73	203

Tabela 6. Czy w minionym roku **był(a) Pan(i) za granicą?**

(%)

	Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	Liczba osób
Ogółem	3	11	12	74	890
Płeć					
Mężczyźni	4	13	11	72	424
Kobiety	2	9	12	77	466
Wiek					
18-24 lat	1	19	16	64	128
25-34	5	11	19	65	165
35-44	3	17	11	68	139
45-54	5	8	9	77	156
55-64	3	7	11	79	148
65 lat i więcej	0	5	4	91	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	1	10	11	77	338
Miasto do 20 tys.	4	15	10	71	121
20-100 tys.	4	10	13	73	169
101-500 tys.	7	13	11	69	140
501 tys.i więcej mieszk.	2	7	14	78	122
Wykształcenie					
Podstawowe	1	6	6	87	241
Zasadnicze zawodowe	3	9	10	79	226
Średnie	3	13	16	68	299
Wyższe	8	20	15	57	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	7	22	20	51	65
Prac.umysł.niż.szczębla	2	10	19	69	87
Pracownicy fiz.- umysł.	6	9	11	74	63
Robotnicy wykwalifikowani	5	10	10	75	88
Robotnicy niewykwalifik.	3	18	15	64	47
Rolnicy	0	14	2	84	47
Pracujący na własny rach.	6	25	9	59	31
Bierni zawodowo					
Renciści	1	8	6	85	82
Emeryci	2	4	6	88	204
Uczniowie i studenci	0	13	17	70	69
Bezrobotni	3	12	19	66	77
Gospodynie domowe i inni	4	11	12	73	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	4	13	15	68	123
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	2	16	14	67	70
sekt. pryw. poza rolnict.	5	14	15	66	191
prywatnym gosp. rolnym	2	12	2	85	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	0	14	13	74	60
301-500	2	7	9	82	94
501-900	2	6	11	81	179
901-1200	5	13	13	69	123
Powyżej 1200 zł	7	17	15	61	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	3	9	11	78	190
Średnie	2	9	11	78	404
Dobre	5	15	14	67	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	2	14	9	76	54
Raz w tygodniu	3	10	10	77	420
1-2 razy w miesiącu	4	13	12	71	160
Kilka razy w roku	2	10	16	71	175
W ogóle nie uczestniczy	6	9	12	73	81
Poglądy polityczne					
Lewica	3	16	13	68	117
Centrum	3	9	14	74	253
Prawica	3	12	13	72	316
Trudno powiedzieć	3	8	7	82	203

Tabela 7. Czy w minionym roku **nie czuł(a) się Pan(i) bezpiecznie na ulicy?**

(%)

	Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	Liczba osób
Ogółem	10	17	4	70	890
Płeć					
Mężczyźni	9	13	4	74	424
Kobiety	11	20	4	66	466
Wiek					
18-24 lat	13	24	5	59	128
25-34	8	17	5	70	165
35-44	13	21	3	62	139
45-54	8	15	2	75	156
55-64	8	16	4	71	148
65 lat i więcej	10	9	3	78	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	8	13	2	77	338
Miasto do 20 tys.	4	11	5	80	121
20-100 tys.	13	14	7	66	169
101-500 tys.	12	27	4	57	140
501 tys.i więcej mieszk.	16	22	4	58	122
Wykształcenie					
Podstawowe	10	14	4	73	241
Zasadnicze zawodowe	11	16	2	72	226
Średnie	9	19	4	68	299
Wyższe	12	18	8	62	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier.,inteligencja	11	18	9	62	65
Prac.umysł.niż.szczebla	11	18	1	69	87
Pracownicy fiz.- umysł.	11	26	6	57	63
Robotnicy wykwalifikowani	7	16	1	77	88
Robotnicy niewykwalifik.	17	14	5	63	47
Rolnicy	5	6	2	87	47
Pracujący na własny rach.	8	16	6	70	31
Bierni zawodowo					
Renciści	10	15	6	68	82
Emeryci	8	13	3	75	204
Uczniowie i studenci	15	18	3	65	69
Bezrobotni	10	19	3	68	77
Gospodynie domowe i inni	12	31	0	57	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	12	17	4	67	123
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	16	25	5	55	70
sekt. pryw. poza rolnict.	9	16	4	71	191
prywatnym gosp. rolnym	3	6	2	89	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	12	23	3	62	60
301-500	10	20	3	67	94
501-900	9	13	3	75	179
901-1200	12	15	6	66	123
Powyżej 1200 zł	7	20	2	70	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	13	17	2	69	190
Średnie	11	17	3	69	404
Dobre	6	16	6	72	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	13	20	0	68	54
Raz w tygodniu	7	18	3	73	420
1-2 razy w miesiącu	10	13	6	72	160
Kilka razy w roku	15	17	5	63	175
W ogóle nie uczestniczy	14	17	5	64	81
Poglądy polityczne					
Lewica	16	16	5	64	117
Centrum	10	18	2	70	253
Prawica	9	18	5	68	316
Trudno powiedzieć	8	14	3	75	203

Tabela 8. Czy w minionym roku **zaciągnął Pan(i) kredyt lub pożyczkę w banku lub innej instytucji finansowej?**

(%)

	Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	Liczba osób
Ogółem	1	8	20	71	890
Płeć					
Mężczyźni	1	8	20	71	424
Kobiety	1	7	20	72	466
Wiek					
18-24 lat	1	2	2	96	128
25-34	1	9	25	66	165
35-44	1	8	28	64	139
45-54	2	12	24	62	156
55-64	1	13	24	62	148
65 lat i więcej	1	3	16	80	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	1	9	16	74	338
Miasto do 20 tys.	1	8	27	64	121
20-100 tys.	2	5	23	70	169
101-500 tys.	0	5	26	69	140
501 tys.i więcej mieszk.	2	10	14	75	122
Wykształcenie					
Podstawowe	1	6	17	77	241
Zasadnicze zawodowe	1	11	18	69	226
Średnie	1	6	21	72	299
Wyższe	1	8	29	63	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	2	4	43	52	65
Prac.umysł.niż.szczebla	2	13	26	59	87
Pracownicy fiz.- umysł.	2	5	20	74	63
Robotnicy wykwalifikowani	0	10	32	58	88
Robotnicy niewykwalifik.	3	11	18	68	47
Rolnicy	3	17	15	66	47
Pracujący na własny rach.	5	6	28	61	31
Bierni zawodowo					
Renciści	1	17	9	73	82
Emeryci	0	5	21	74	204
Uczniowie i studenci	0	0	2	98	69
Bezrobotni	0	4	10	86	77
Gospodynie domowe i inni	0	3	15	81	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	2	8	38	53	123
spółce właścicieli	0	7	27	67	70
prywatnych i państwa	3	9	23	65	191
sekt. pryw. poza rolnict.	3	17	14	67	48
prywatnym gosp. rolnym					
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	0	6	8	86	60
301-500	0	9	27	64	94
501-900	1	9	23	67	179
901-1200	2	6	28	64	123
Powyżej 1200 zł	1	9	31	59	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	1	14	22	64	190
Średnie	1	8	19	72	404
Dobre	1	4	20	75	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	1	5	34	60	54
Raz w tygodniu	1	8	18	72	420
1-2 razy w miesiącu	1	5	23	71	160
Kilka razy w roku	1	9	21	70	175
W ogóle nie uczestniczy	1	10	13	76	81
Poglądy polityczne					
Lewica	3	9	23	65	117
Centrum	1	8	20	71	253
Prawica	0	7	22	70	316
Trudno powiedzieć	1	7	15	76	203

Tabela 9. Czy w minionym roku **przekazał(a) Pan(i) pieniądze na cele dobroczynne?**

(%)

	Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	Liczba osób
Ogółem	4	25	14	57	890
Płeć					
Mężczyźni	1	24	17	57	424
Kobiety	5	26	11	57	466
Wiek					
18-24 lat	2	21	18	59	128
25-34	5	29	16	50	165
35-44	4	36	14	46	139
45-54	4	22	16	57	156
55-64	2	25	11	61	148
65 lat i więcej	2	18	9	70	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	2	19	12	67	338
Miasto do 20 tys.	5	31	18	47	121
20-100 tys.	3	26	15	56	169
101-500 tys.	9	30	12	49	140
501 tys.i więcej mieszk.	2	30	15	52	122
Wykształcenie					
Podstawowe	1	15	9	75	241
Zasadnicze zawodowe	3	25	12	61	226
Średnie	5	28	18	49	299
Wyższe	7	39	19	35	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	8	46	25	21	65
Prac.umysł.niż.szczebla	4	32	13	51	87
Pracownicy fiz.- umysł.	5	29	8	58	63
Robotnicy wykwalifikowani	1	21	16	61	88
Robotnicy niewykwalifik.	6	28	18	48	47
Rolnicy	2	24	17	58	47
Pracujący na własny rach.	8	44	19	29	31
Bierni zawodowo					
Renciści	1	19	14	66	82
Emeryci	2	20	9	69	204
Uczniowie i studenci	1	21	14	64	69
Bezrobotni	4	18	15	63	77
Gospodynie domowe i inni	10	28	14	48	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	4	39	16	41	123
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	9	20	15	55	70
sekt. pryw. poza rolnict.	4	31	19	47	191
prywatnym gosp. rolnym	0	24	14	63	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	0	8	16	77	60
301-500	0	27	12	60	94
501-900	3	27	13	58	179
901-1200	9	31	13	47	123
Powyżej 1200 zł	2	38	23	37	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	2	21	9	69	190
Średnie	3	21	14	61	404
Dobre	5	33	17	44	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	3	38	10	49	54
Raz w tygodniu	4	26	14	56	420
1-2 razy w miesiącu	3	18	14	64	160
Kilka razy w roku	5	27	13	55	175
W ogóle nie uczestniczy	1	22	17	60	81
Poglądy polityczne					
Lewica	5	23	19	53	117
Centrum	2	26	15	56	253
Prawica	5	32	15	48	316
Trudno powiedzieć	2	15	8	75	203

Tabela 10. Czy w minionym roku **przeznaczył(a) Pan(i) własną pracę, usługi na cele dobroczynne?**

(%)

	Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	Liczba osób
Ogółem	3	10	6	82	890
Płeć					
Mężczyźni	2	10	7	81	424
Kobiety	3	10	5	82	466
Wiek					
18-24 lat	1	8	11	80	128
25-34	1	10	7	81	165
35-44	5	12	4	79	139
45-54	5	14	5	76	156
55-64	4	8	4	84	148
65 lat i więcej	1	7	2	90	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	2	11	6	81	338
Miasto do 20 tys.	2	9	5	84	121
20-100 tys.	4	9	4	82	169
101-500 tys.	4	10	5	80	140
501 tys.i więcej mieszk.	3	8	8	81	122
Wykształcenie					
Podstawowe	3	7	3	87	241
Zasadnicze zawodowe	2	9	5	84	226
Średnie	2	9	6	83	299
Wyższe	7	21	9	62	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	9	31	6	54	65
Prac.umysł.niż.szczebla	4	8	6	82	87
Pracownicy fiz.- umysł.	2	10	6	81	63
Robotnicy wykwalifikowani	1	5	7	87	88
Robotnicy niewykwalifik.	5	8	5	82	47
Rolnicy	2	17	14	67	47
Pracujący na własny rach.	5	17	12	66	31
Bierni zawodowo					
Renciści	0	10	3	87	82
Emeryci	2	7	2	89	204
Uczniowie i studenci	1	4	5	89	69
Bezrobotni	3	6	7	83	77
Gospodynie domowe i inni	6	13	6	75	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	7	20	5	68	123
spółce właścicieli	3	9	9	79	70
prywatnych i państwa	2	9	7	82	191
sekt. pryw. poza rolnict.	2	17	12	69	48
prywatnym gosp. rolnym					
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	2	11	2	85	60
301-500	0	8	3	89	94
501-900	4	11	5	81	179
901-1200	4	10	5	82	123
Powyżej 1200 zł	3	16	7	75	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	2	8	4	86	190
Średnie	3	10	5	82	404
Dobre	3	12	7	78	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	5	13	4	79	54
Raz w tygodniu	2	11	5	81	420
1-2 razy w miesiącu	3	7	3	86	160
Kilka razy w roku	5	8	6	81	175
W ogóle nie uczestniczy	0	10	12	78	81
Poglądy polityczne					
Lewica	6	10	6	78	117
Centrum	2	12	6	80	253
Prawica	2	10	7	80	316
Trudno powiedzieć	3	7	2	88	203